

The Role of Hollywood Movies in Legitimizing the Anti-Savior View

Narges Sheikh'alipūr¹ , Mehdi Bazrkār²

1. PhD student, Muslim Social Science, Imam Sadegh University, Tehran, Iran (Responsible author).

n26697842@gmail.com

2. Assistant Professor, Bagheralud University, Qom, Iran.

mahdibazrkar@ut.ac.ir

Received: 2023/12/26; Accepted: 2024/11/23

Extended Abstract

Introduction and purpose: The concepts of "Mahdavi'at" (a religious term in Shia Islam translating to "Mahdiism" or "belief in the Mahdi") and Monjī (savior) is one of the issues that has gained momentum in Hollywood films since 2000. Thus, the belief in the waiting for the savior has been targeted by destroying the character of the Savior. The importance of the culture of the waiting for the savior lies in the fact that hope is the main focus, which keeps alive the spirit of joy, responsibility, and commitment. Belief in the Savior is to see the future of the world as clear and not to consider the current situation of the world as extremely complicated. (Pourseyed Aghāī, 1400, p. 56) When a person has hope for a bright future, he/she strives for self-improvement and never gives up. This effort, in turn, has an impact on the advancement of society and leads to the development of the Islamic society. It is obvious that the Zionists are opposed to the growth of the Islamic community and are using all their might to hold it back. Therefore, one of the enemy's strategies to confront Muslims is to use the media to promote anti-savior thinking and destruction of hope. Given the need to know the country's enemies, it is essential to be aware of the methods of our enemies so that we can take appropriate measures to preserve Islamic thoughts and confront our enemies. Therefore, the purpose of this research was to examine Hollywood's techniques against promoting anti-savior view and how Imam Mahdi (a.s.) (The last of the Shi'a Twelve Imams) is introduced to the people of the world with regard to Hollywood media.

Research Method: From a methodological perspective, this study is classified as a qualitative descriptive-analytical study with a discourse analysis approach. Discourse analysis is a new technique and method in the study of media texts and cultures. In this method, the researcher aims to show the relationship between the audience and the movie and to determine what social, cultural, political, etc. contexts and factors influence the production of discourse.

Original Article

Results: The impact of media on the audience: Media has a great impact on individual personality and human society. For example, when watching movies, humans are influenced by the characters in the movie; to the extent that they are linked to the characters of the actors, so that many of the audiences' behaviors are unconsciously copied from the behaviors, accents, and even the personal behaviors of the actors. This is while the audience is completely unaware of the changes that have occurred in the intellectual and mental layers of their minds. In colonialism, the goal is to conquer the mind, thoughts, interests, and ultimately change human behavior. This influence is carried out unconsciously through the media. As a result, the media indirectly affects identity and culture in society. Therefore, belief in a savior, which is targeted in some Hollywood films, can also be attacked.

Distortion of the Savior (Monji) in Hollywood movies:

1. The person who is portrayed as the Savior is a person with Anglo-Saxon racial characteristics. This Savior appears in all apocalyptic films from Western countries, especially America, to save the world. Like the movie "*I, Robot*," (2004), in other words, the root of saving the world from problems lies in the hands of people from West. The savior depicted in apocalyptic cinema often makes exaggerated use of the achievements of human knowledge. In this view, if a miracle is performed by the savior, it is under the influence of science and technology. The movie "*Iron Man*" (2008) is an example of a savior with an extreme approach to human knowledge, where the ultimate salvation is accomplished by a scientist with pure mastery over advanced tools and far from metaphysical discussions. In the film "*I Am Legend*", it is also medical knowledge and the continuous efforts of a wise person that will provide the prospect of saving people. (Sat'tārī, 2016, p. 27) This means that in this era, concepts such as miracles, sacred things, prophets, and saviors have lost their validity, and instead, it is science, technology, instrumental and experimental knowledge, and scientists who can play the role of saviors of the people of the world. In the three films mentioned above, the savior of the world is desecrated and becomes the symbol of a secular man.

2. In another distortion, the human dimension of the Savior's personality and identity was questioned and he was depicted as an animal in the apocalypse. That means it doesn't have to be a human savior, an animal can also save the world, like in the movie "*The Chronicles of Narnia*", which was released in 2005. In which a lion named "Aslan" played the role of the savior. In the film "*Planet of the Apes*", a monkey named "Seamus" with an American appearance and blue eyes wearing a tie becomes the savior.

3. In the final stage, which is the main focus of the Hollywood media, is the creation of anti-savior thinking and the creation of fear towards the savior, which will be explained below.

"*Constantine*" (2005): Imam Mahdi (a.s.) is Dajjāl (Antichrist) of the end times.

"*Dune*" (2021): The Savior is the result of illegitimate relationships and is introduced as the Dajjāl (Antichrist) at the end.

"*Legion*" (2017-2018): The mother of Christ was a prostitute, and Christ is born in this film on the exact anniversary of Jesus' birth. But he is an illegitimate child, and even his mother doesn't want to keep him.

"*Transformers*" (2007): A robot whose eleven brothers were killed by humans and returns to Earth after a long absence for revenge.

"*X-Men*" (2000): The Saviors emerged from the rubble long after, immortal, wearing a green cape and scarf.

"*Justice League*" (2017): The villain (the Savior) rises from the side of the Kaaba-shaped cube and then prostrates himself to it, and is finally destroyed by the One Eye.

Original Article

"Immortals" (2011): The name Mahdi is synonymous with disease and madness, and his appearance equals destruction and slaughter.

Conclusion: In today's world, the media plays a major role in transmitting information and exchanging public thoughts and opinions and this is while global Zionism, in line with the advancement of the media, has used it to its advantage and served its goals. One of the important issues that Jews have spent a lot of money on is the anti-savior debate. The Zionists have used the media and the Hollywood industry to promote this idea, and have spent huge sums of money on it. Therefore, we must also strive to use the media, film, and education industries to carry out activities to increase the awareness of the younger generation about the issue of Mahdism; (in the Twelver branch of Shia Islam, derived from the belief in the reappearance of the Twelfth Shiite Imam, Muhammad al-Mahdi, as the savior of the apocalypse for the salvation of human beings and the establishment of peace and justice.)

Some of the solutions and suggestions are as follows:

1. A film festival should be held on the topic of Mahdism and international experts should be invited to attend.
2. Showing analyses of the Hollywood antichrist film in schools to inform teenagers.
3. Considering the use of Islamic and Mahdavī symbols that indirectly convey Islamic concepts and teachings.
4. Production of Mahdavī movies suitable for different ages, such as children, teenagers, and young people.
5. Creating computer games with the aim of promoting Mahdism.
6. Holding annual digital content production competitions on the theme of Mahdism.
7. Allocating a portion of the annual budget of the parliament for cultural works in the field of Mahdism.
8. Dedicating one day a week in schools to Mahdism, for example, Mahdist Tuesdays.

Keywords: Hollywood, Media, Anti-savior view, the Waiting (Entezār) for Imam Mahdi (a.s.).

Cite this article: Narges Shaykhalipour & Mehdi Bazrkar. (2024), "The Role of Hollywood Movies in Legitimizing the Anti-Savior View", *Islamic & Social Sciences*, 16(32): 107-123.

نقش فیلم‌های هالیوودی در مشروعیت‌بخشی به تفکر منجی‌ستیزی

نرگس شیخعلی‌پور^۱، مهدی بذرکار^۲

۱. دانشجوی دکتری، رشته دانش اجتماعی مسلمین، دانشگاه امام صادق (علیه السلام)، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

n26697842@gmail.com

۲. استادیار، دانشگاه باقرالعلوم (علیه السلام)، قم، ایران.

mahdibazrkar@ut.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۰/۰۵؛ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۰۳

چکیده گسترده

مقدمه و هدف: بحث مهدویت و منجی، از جمله مسئله‌هایی است که از سال ۲۰۰۰ میلادی به بعد در فیلم‌های هالیوودی شدت گرفت. بدین صورت که باور انتظار از طریق تخریب شخصیت منجی مورد هدف قرار گرفته است. اهمیت فرهنگ انتظار از آن جهت است که امید در آن محور اصلی بوده، که باعث زنده نگهداشتن روحیه‌ی نشاط و مسئولیت و تعهد می‌باشد. اعتقاد به منجی، روشن انگاشتن آینده‌ی جهان و آخر خطر ندانستن وضعیت کنونی جهان است. (پورسید آقایی، ۱۴۰۰، ص ۵۶) وقتی انسان امید به آینده روشن داشته باشد، در جهت خودسازی خود تلاش کرده و از هیچ تلاشی فرو نمی‌گذارد. این تلاش به نوبه خود در تعالی جامعه نیز تاثیر داشته و باعث ارتقا جامعه اسلامی می‌شود. بدیهی است که صهیونیست با رشد جامعه اسلامی مشکل داشته و تمام توان خود را برای عقب نگه داشتن آن به کار می‌برد. بنابراین یکی از آن راهکارهای دشمن برای مقابله با مسلمانان، استفاده از ابزار رسانه در جهت ترویج تفکر منجی‌ستیزی و از بین بردن امید می‌باشد. با توجه به لزوم دشمن‌شناسی، ضروری است از روش‌های دشمنان خود آگاه باشیم تا بتوانیم متناسب با آن اقداماتی را برای حفظ تفکرات اسلامی و مقابله با دشمنان انجام دهیم. بنابراین هدف از پژوهش مورد نظر بررسی تکنیک‌های هالیوود علیه ترویج باور منجی‌ستیزی و چگونه معرفی شدن حضرت مهدی (علیه السلام) به مردم جهان با توجه به رسانه‌های هالیوودی است. روش تحقیق: از منظر روش‌شناختی، این مطالعه در زمره مطالعات کیفی از نوع توصیفی - تحلیلی با رویکرد تحلیل گفتمان قرار می‌گیرد. تحلیل گفتمان یک فن و روش جدید در مطالعه متون رسانه و فرهنگ‌هاست. در این روش محقق بر آن است که رابطه بین بیننده و فیلم را نشان دهد و مشخص کند چه زمینه‌ها و عوامل اجتماعی فرهنگی سیاسی و... در تولید گفتمان تاثیر دارند.

نتایج

تأثیر رسانه بر مخاطب: رسانه تأثیر بسیاری بر شخصیت فردی و جامعه انسانی دارد. به‌طور مثال انسان به هنگام مشاهده فیلم‌های سینمایی تحت تأثیر شخصیت‌های فیلم قرار گرفته؛ تاحدی که با شخصیت بازیگران پیوند می‌خورد، به‌طوری که بسیاری از رفتارهای بینندگان به‌صورت ناخودآگاه، از روی رفتارها، تکیه کلام‌ها و حتی نوع رفتارهای شخصی بازیگران کپی می‌شود. این درحالی است که مخاطبین از تغییرات به‌وجودآمده در لایه‌های فکری و ذهنی خود کاملاً بی‌اطلاع هستند. در استعمار فرانو هدف تسخیر ذهن، افکار، علایق و در نهایت تغییر رفتار انسان است که با ابزار رسانه، به‌صورت ناخودآگاه این نفوذ انجام می‌شود. در نتیجه رسانه به‌صورت غیر مستقیم بر هویت و فرهنگ‌سازی در جامعه اثر دارد. بنابراین باور به منجی نیز که در برخی فیلم‌های هالیوودی نشانه گرفته شده می‌تواند مورد حمله واقع شود.

نوع مقاله: پژوهشی

تحریف منجی در سینمای هالیوود

۱. فردی که به عنوان منجی بوده، فردی با شاخص‌های نژاد انگلوساکسون است. این منجی در تمام فیلم‌های آخرالزمانی از کشورهای غربی به‌ویژه آمریکا برای نجات جهان ظهور می‌کند. مانند فیلم (I robot) به بیان دیگر ریشه نجات جهان از مشکلات، به دست افراد غربی است. منجی به تصویر کشیده شده در سینمای آخرالزمانی اغلب از دستاوردهای دانش بشری استفاده اغراق‌آمیز می‌کند. در این نگاه اگر معجزه‌ای توسط منجی حادث شود، تحت تأثیر دانش و فناوری صورت گرفته است. مرد آهنی نمونه‌ای از منجی با رویکرد افراطی به دانش انسانی است که نجات نهایی توسط فردی دانشمند با سلطه صرف بر ابزار پیشرفته و به دور از بحث‌های متافیزیکی صورت می‌گیرد. در فیلم من افسانه هستم نیز دانش پزشکی و تلاش‌های مداوم انسانی خردورز است که سبب چشم‌انداز نجات مردم خواهد گردید. (ستاری، ۱۳۹۵، ص ۲۷) بدین معنا که در این عصر مفاهیمی مانند معجزه، امور مقدس، پیامبر و منجی از اعتبار افتاده‌اند و به جای آنها علم، تکنولوژی، دانش ابزاری و تجربی و دانشمندان هستند که می‌توانند نقش منجی مردم جهان را ایفا کنند. در سه فیلم نامبرده در بالا از منجی جهان تقدس‌زدایی شده و نماد یک انسان سکولار می‌باشد.

۲. در تحریف دیگر، بعد شخصیت و هویت انسانی منجی مورد تردید قرار گرفت و به صورت یک حیوان در آخرالزمان نشان داده شد. یعنی حتماً نباید منجی انسان باشد، یک حیوان هم می‌تواند از عهده نجات جهان بریاید. مانند فیلم افسانه نارنیا که در سال ۲۰۰۵ اکران شد. که در آن شیری به نام «اسلان» نقش منجی را برعهده داشت. در فیلم «سیاره میمون‌ها» نیز میمونی به نام «سایموس» با تیپ آمریکایی و چشمانی آبی که کراوات دارد، منجی می‌شود.

۳. در مرحله آخر که تمرکز اصلی رسانه‌های هالیوودی بر این مرحله است، ایجاد تفکر منجی‌ستیزی می‌باشد و ایجاد وحشت نسبت به منجی می‌باشد. که در ادامه به آن اشاره می‌گردد.

فیلم کنستانتین: حضرت مهدی علیه السلام به عنوان دجال آخرالزمان است.

فیلم تلماسه: منجی حاصل روابط نامشروع بوده و در آخر دجال معرفی می‌شود.

فیلم لژیون: مادر مسیح بدکاره بوده و مسیح دقیقاً در این فیلم سالروز ولادت حضرت عیسی به دنیا می‌آید. اما زنازاده بوده و حتی مادرش هم نمی‌خواهد او را نگاه دارد.

تبدیل شوندگان: ربّاتی که انسان‌ها یازده برادرش را کشته‌اند و برای انتقام به زمین پس از غیبت طولانی می‌آید.

مردان ایکس: منجی از زیر آوار بعد مدت‌ها بیرون آمده و نامیرا بوده درحالی‌که عبا و شال سبز به گردن دارد.

لیگ عدالت: مرد شرور (منجی) از کنار مکعب کعبه شکل برخاسته و سپس به آن سجده کرده و در آخر توسط تک چشم از بین می‌رود.

جاودانگان: نام مهدی به عنوان مرض و جنون است و ظهور مساوی نابودی و کشتار می‌باشد.

نتیجه‌گیری: در جهان امروز، رسانه با رسالت انتقال اطلاعات و مبادله افکار و عقاید عمومی، نقش بزرگی را برعهده دارد. و این درحالی است که صهیونیسم جهانی، همگام با پیشرفت رسانه، از آن به نفع خود استفاده کرده و در خدمت اهداف خود درآورده است. یکی از موضوعات مهمی که یهودیان هزینه‌های بسیاری برای آن کرده‌اند، بحث منجی‌ستیزی است. صهیونیست‌ها از ابزار رسانه و صنعت هالیوود برای ترویج این تفکر بهره گرفته، و برای آن مبالغه‌های هنگفتی را صرف کرده‌اند. بنابراین ما نیز باید تلاش کنیم که با استفاده از صنعت رسانه، فیلم و آموزش و پرورش فعالیت‌هایی برای افزایش آگاهی نسل جوان نسبت به موضوع مهدویت انجام دهیم. برخی از راهکارها و پیشنهادات به شرح زیر است:

۱. جشنواره ساخت فیلم با موضوع مهدویت ساخته شود و از کارشناسان خارجی نیز برای حضور در آن دعوت به عمل آید.

۲. نشان دادن تحلیل‌های فیلم هالیوودی ضد مسیح در مدارس برای آگاهی دادن به نوجوانان.

۳. توجه به استفاده از نمادهای اسلامی و مهدوی که به صورت غیرمستقیم مفاهیم و معارف اسلامی را منتقل می‌کنند.

۴. ساخت فیلم‌های مهدوی متناسب با سنین مختلف مانند کودک، نوجوان، جوان.

۵. ساخت بازی‌های رایانه‌ای با هدف ترویج مهدویت.

۶. برگزاری مسابقات سالیانه تولید محتوای الکترونیک با موضوع مهدویت.

۷. اختصاص یافتن مقداری از بودجه سالیانه مجلس برای کار فرهنگی در حوزه مهدویت.

Research Institute of
Hawzah and University

اسلام و علوم اجتماعی

Journal homepage: <http://soci.rihu.ac.ir>

نوع مقاله: پژوهشی

۸. اختصاص دادن یک روز در هفته در مدارس به مهدویت مثلاً سه شنبه‌های مهدوی.

کلمات کلیدی: هالیوود، رسانه، دیدگاه ضد منجی، انتظار (انتظار) امام مهدی عج.

استناد: نرگس شیخعلی پور، مهدی بذکار (۱۴۰۳)، «نقش فیلم‌های هالیوودی در مشروعیت بخشی به تفکر منجی ستیزی»، مجله اسلام و علوم اجتماعی، ۱۶(۳۲)، ۱۰۷-۱۲۳.

۱. بیان مسئله

هالیوود مهمترین مرکز فیلم‌سازی در دنیا و یکی از مؤثرترین عناصر فرهنگی صادراتی ایالت متحده آمریکا به جهان خارج است که با هزینه‌های بسیار برای ساخت فیلم‌هایش توانسته است مخاطبان بسیاری را در سراسر دنیا جذب کند. صحنه‌پردازی‌های منحصر به فرد، جلوه‌های ویژه، حضور بازیگران معروف و فیلمنامه‌نویسی قوی از جمله دلایل محبوبیت این صنعت رسانه در بین مردم دنیاست. صنعت هالیوود توسط یهودیان اداره می‌شود و با توجه به هزینه یهود برای ساخت فیلم‌های هالیوودی نمی‌توان گفت که هدف از ساخت فیلم، تنها شادی مخاطب بوده، و فیلم جهت‌گیری خنثی دارد؛ بلکه تمام تلاش خود را می‌کند تا مبانی فکری خود را به مخاطب القا کند و در فکر و روح بیننده تأثیر بگذارد تا بتواند بر او تسلط داشته باشد.

بحث مهدویت و منجی از بحث‌هایی است که از سال ۲۰۰۰ میلادی به بعد در فیلم‌های هالیوودی شدت گرفته است. بدین صورت که باور انتظار از طریق تخریب شخصیت منجی هدف قرار گرفته است. اهمیت فرهنگ انتظار از آن جهت است که امید در آن محور اصلی است که باعث زنده نگه داشتن روحیه نشاط و مسئولیت و تعهد می‌باشد. اعتقاد به منجی، روشن‌انگاشتن آینده جهان و آخر خط ندانستن وضعیت کنونی جهان است (پورسیدآقایی، ۱۴۰۰، ص ۵۶).

وقتی انسان امید به آینده روشن داشته باشد، برای خودسازی خود تلاش کرده و از هیچ تلاشی فرو نمی‌گذارد. این تلاش به نوبه خود در تعالی جامعه نیز تأثیر داشته و باعث ارتقا جامعه اسلامی می‌شود. بدیهی است صهیونیسم با رشد جامعه اسلامی مشکل دارد و تمام توان خود را برای عقب نگه داشتن آن به کار می‌برد. بنابراین، یکی از آن راهکارهای دشمن برای مقابله با مسلمانان، استفاده از ابزار رسانه در جهت ترویج تفکر منجی‌ستیزی و از بین بردن امید می‌باشد.

با توجه به لزوم دشمن‌شناسی، ضروری است از روش‌های دشمنان خود آگاه باشیم تا بتوانیم متناسب با آن اقداماتی را برای حفظ تفکرات اسلامی و مقابله با دشمنان انجام دهیم. بنابراین، هدف از پژوهش مورد نظر بررسی تکنیک‌های هالیوود علیه ترویج باور منجی‌ستیزی و چگونه معرفی شدن حضرت مهدی عج به مردم جهان با توجه به رسانه‌های هالیوودی است.

۲. پیشینه پژوهش

در ارتباط با بحث مهدویت و فیلم‌های هالیوودی پژوهش‌های اندکی انجام شده و جا دارد تحلیل و بررسی بیشتری صورت گیرد. در این پژوهش سعی بر آن است که در تحلیل فیلم‌ها، از ارتباط نمادهای سینمایی با روایات و استفاده از دیالوگ‌های بازیگران فیلمبرای شفاف‌سازی مسئله منجی‌ستیزی بهره گرفته شود که این امر در تحقیقات دیگر دیده نشده است. تحقیقات مرتبط با مسئله هالیوود و منجی در ادامه آورده می‌شود.

آخوندی (۱۳۹۱) در مقاله‌ای با عنوان «استعاره تصویری آخرالزمانی در سینمای هالیوود»، به بررسی شناخت گفتمان نهفته در پس استعاره‌های تصویری با استفاده از نظریه تعاملی بلک می‌پردازد و با مطالعه موردی فیلم‌های «۲۰۱۲»، «کتاب ایلائی» و «بابل پس از میلاد» به روش نشانه‌شناسی، به بررسی و تحلیل نشانه‌های استعاره‌ای پرداخته است.

سلطانی و مقدادی (۱۳۹۵) در مقاله‌ای با نام «چیستی و چرایی منجی سکولار در سینمای آخرالزمانی هالیوود»، با روش تحلیلی-توصیفی سینمای هالیوود را بررسی کرده و نتیجه می‌گیرند که در سینما هالیوود کنار تصویر فرجام نهایی زمین و منجی آسمانی برگرفته از کتب مقدس، تصویر منجی زمینی سهل‌الوصول، عینی، واقعی و همگرا با دنیای مدرن دیده می‌شود.

ستاری (۱۳۹۵) در مقاله خود با عنوان «منجی شهر در سینمای آخرالزمانی با بررسی فیلم‌ها»، ویژگی‌های منجی را بیان کرده که شامل غلبه بر مشکل، نجات جسمی، تذکردهی، منجی آمریکایی، توجه به دانش بشری، نظارت مستمر، خرق عادت، و نیز کار با گروه ویژه، انسانیت و توجه به خانواده، معنویت، عدالت اجتماعی، و حفظ محیط‌زیست می‌باشد.

کریمی و باصری (۱۳۹۴) در پژوهشی با عنوان «رهیافت‌های عملیات روانی آخرالزمانی سینمای هالیوود با رویکرد مهدویت‌ستیزی» به مسئله منجی پرداخته‌اند. در این مقاله، نگارندگان به منظور شناخت شیوه‌های یادشده با مطالعه موردی فیلم سینمایی «آواتار» ساخته جیمز کامرون به بررسی فیلم، تحلیل محتوا و تحلیل گفتمان حاکم بر آن پرداخته است. نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که از مهم‌ترین

رهیافت‌های اصلی عملیات روانی سینمای هالیوود، تبلیغ دین نوین جهانی و القای منجی بودن آمریکا است که با به‌کارگیری شیوه‌های مختلف آنها را القا می‌کند.

فرج‌نژاد (۱۳۹۶) در کتاب «دین در سینمای شرق و غرب»، به بررسی مقوله رقابت رسانه با دین پرداخته است. در این پژوهش تلاش شده به بررسی مؤلفه‌های دینی و شبه‌دینی در سینمای غرب و شرق با نگاهی جامع از حیث تکنیک و ساختار، فن و زیبایی‌شناسی، مدیریت و حکمت هنر و رسانه پرداخته شود. همچنین، نگارنده کوشیده است که در تحلیل و نقد فیلم‌ها و انیمیشن‌های مطرح‌شده، از روش‌هایی استفاده کند که از یک‌جانبه‌گرایی و توجه صرف به فرم، فاصله بگیرد و نگاهی دقیق‌تر و جامع‌تر به فرم، محتوا، مدیریت، فلسفه و فرهنگ محیط تولید اثر داشته باشد تا تحلیل‌های ارائه‌شده، قرابت بیشتری با واقعیت‌های موجود و حقیقت اثر هنری داشته باشد.

۳. روش تحقیق

از منظر روش‌شناختی، این مطالعه در زمره مطالعات کیفی از نوع توصیفی-تحلیلی با رویکرد تحلیل گفتمان قرار می‌گیرد. برای انتخاب فیلم‌ها سعی بر آن شد، ده فیلم برتر هالیوود با رویکرد منجی‌ستیزی انتخاب شود که مخاطبین بسیار و فروش زیادی داشتند و براساس دیالوگ‌ها و وقایع تحلیل شود. تحلیل گفتمان یک فن و روش جدید در مطالعه متون رسانه و فرهنگ‌هاست. در این روش پژوهشگر بر آن است که رابطه بین بیننده و فیلم را نشان دهد و مشخص کند چه زمینه‌ها و عوامل اجتماعی فرهنگی سیاسی و... در تولید گفتمان تأثیر دارند. در این روش تحلیلی‌گر از شکل و ساختار فراتر رفته و وارد بافت موقعیتی و شرایط و ابعاد ایدئولوژیک رسانه می‌شود و به تحلیل آن می‌پردازد. در واقع، روش تحلیل گفتمان سعی می‌کند نشان‌دهنده معانی نهفته رسانه باشد. فرض در تحلیل گفتمان آن است که متن یا رسانه نه تنها بی‌طرف نبوده، بلکه بار ایدئولوژیک دارند (بشیر و موذن، ۱۴۰۲، ص ۱۹).

۴. تأثیر رسانه بر مخاطب

در تعریف رسانه، سه مؤلفه وجود دارد: اطلاعات و محتوا (پیام)، مخاطب، و بستر ارتباطی. معمولاً در مکالمه‌ها و نوشته‌ها، دو اصطلاح رسانه و ابزار رسانه‌ای به صورت مترادف به کار می‌روند. روزنامه، میکروفن، شبکه‌های اجتماعی، رادیو و تلویزیون همگی ابزارهای رسانه‌ای هستند و می‌توانند نقش بستر ارتباطی را ایفا کنند؛ اما رسانه، زمانی شکل می‌گیرد که پیام (محتوا) نیز وجود داشته باشد و مخاطبانی هم در انتظار دریافت آن پیام باشند (غلامحسین‌نژاد، ۱۳۹۵، ص ۱).

رسانه تأثیر بسیاری بر شخصیت فردی و جامعه انسانی دارد. به‌طورمثال، انسان به‌هنگام مشاهده فیلم‌های سینمایی تحت تأثیر شخصیت‌های فیلم قرار گرفته تا حدی که با شخصیت بازیگران پیوند می‌خورد؛ به‌طوری‌که بسیاری از رفتارهای بینندگان به صورت ناخودآگاه، از روی رفتارها، تکیه‌کلام‌ها و حتی نوع رفتارهای شخصی بازیگران کپی می‌شود. این درحالی است که مخاطبین از تغییرات به‌وجودآمده در لایه‌های فکری و ذهنی خود کاملاً بی‌اطلاع هستند. عنصر تکرار در رسانه و فیلم‌ها باعث می‌شود که پیام‌های دریافتی به صورت اعمال و رفتارهای ناشی از اعتقادات قبلی درآید و این دقیقاً زمانی است که در واقع، تسلط و چیرگی باورهای جدید محقق شده و پشتوانه باورها و ارزش‌های قبلی به ویرانه‌ای مبدل شده است که توان مقابله با نیروی تازه‌نفس جدید را ندارد. رسانه و سینما به‌عنوان محصول تخیل ذهن کارگردان، به جهت درگیر کردن قوه تخیل بیننده، و بردنش به مکان‌های ناشناخته و قرار دادنش میان افراد و موجودات خیالی همواره موردقبال مردم بوده است؛ حتی ممکن است فرد خود را در میان شخصیت‌های سینما تصور کند. در جامعه‌شناسی سینما به این رابطه ذهن و صحنه فیلم، هم‌ذات‌پنداری می‌گویند.

باید در نظر داشت، قوای درک‌کننده انسان به دو قسمت ظاهری و باطنی تقسیم می‌شود. در درک ظاهری، که منظور حس لامسه است، حواس تنها نقش گیرنده اطلاعات را دارد و تجزیه و تحلیل انجام نمی‌دهد. استعمار فرانو دقیقاً از همین جا و از همین منفذ برای وارد کردن اطلاعات مدنظر خود استفاده می‌کند و تمامی تولیدات سمعی و بصری خود را از طریق حواس به انسان‌ها تحمیل می‌کند. واضح است در صورت ورود اطلاعات نادرست و نامناسب از طریق قوای ظاهری احتمال خطا در تصمیم‌گیری اشتباه انسان بالا رود (کهوند، ۱۳۹۵، ص ۱۴۵).

هدف در استعمار فرانو تسخیر ذهن، افکار، علایق و در نهایت تغییر رفتار انسان است که با ابزار رسانه، به‌صورت ناخودآگاه این نفوذ انجام می‌شود. در نتیجه رسانه به‌صورت غیرمستقیم بر هویت و فرهنگ‌سازی در جامعه اثر دارد. در تکمیل بحث تأثیر رسانه اشاره به سخنی از مقام معظم رهبری ضروری است که می‌فرماید: «امروز رسانه‌ها در دنیا فکر، فرهنگ، و رفتار و درحقیقت هویت فرهنگی انسان‌ها را القا می‌کنند و تعیین‌کننده هستند».^۱

بنابراین، رسانه‌ها تأثیر بسیاری در ذهن و اندیشه مخاطب دارند و یکی از ابزار مهم دشمنان برای فرهنگ‌سازی هستند. در نتیجه، باور به منجی نیز از جمله عقایدی است که می‌تواند با ابزار رسانه دستخوش تغییر و تحولاتی شود.

۵. تحریف منجی در سینما هالیوود

انتظار منجی در سینما جایگاهی ویژه دارد. در تمامی فیلم‌های آخرالزمانی، انتظار طوری به تصویر کشیده شده و در متن داستان وجود دارد که بعد از حادثه آخرالزمانی همه شخصیت‌های اصلی و فرعی داستان، در انتظار یک منجی برای پایان دادن به مشکلات و حوادث هستند. از آنجاکه اعتقاد به منجی باوری است که مربوط به تمام ادیان الهی بوده، و کارکردهای مثبتی در جامعه دارد، رسانه‌های هالیوودی به‌طور مستقیم نمی‌توانند آن را زیرسؤال ببرند و شخصیت منجی را تخریب کنند. آنان دریافته‌اند که نمی‌توانند منجی و دین را از بین ببرند؛ بنابراین باید مسیر را عوض و منجی جدید معرفی کنند که بزرگ‌ترین آسیب به بحث ظهور است؛ زیرا برای ایجاد گفتمان‌های کلان و تغییر در باور، استفاده از تاکتیک‌های مهم تخریب، تحریف و تدوین مغرضانه بوده که در ادامه پژوهش، به بیان این راهبردها در زمینه ظهور و منجی‌ستیزی اشاره می‌شود. نخست ضروری است، تحریفات شخصیت منجی در سه نوع محتوایی بررسی شود.

۱. فیلم‌های هالیوودی ابتدا با فضای منجی‌گرایانه بود؛ به طوری که آخرالزمان تکنولوژیک در آن به تصویر کشیده می‌شد. بدین صورت که تکنولوژی، بشر را نابود می‌کند؛ در حالی که به دست خود انسان ساخته شده است؛ مانند حمله ربات‌ها به انسان یا حاکم شدن شبکه‌های امنیتی بر دنیا که توسط خود انسان طراحی شده‌اند؛ اما انسان نمی‌تواند آنها را از بین ببرد. نمونه آن فیلم «robot» در سال ۲۰۰۳ با این موضوع ساخته شده بود که ربات‌هایی می‌خواهند بر انسان حاکم شوند. در این حال همه مردم جهان منتظر منجی برای پایان دادن به وضعیت بحرانی هستند. در نتیجه منجی از کشورهای غربی برای نجات انسان و جهان می‌آید. منجی که همه منتظر آن هستند، با این ویژگی‌ها به تصویر کشیده می‌شود:

الف) فرد منجی با شاخص‌های نژاد انگلوساکسون است. این منجی در تمام فیلم‌های آخرالزمانی از کشورهای غربی به‌ویژه آمریکا برای نجات جهان ظهور می‌کند. به بیان دیگر، ریشه نجات جهان از مشکلات، به دست افراد غربی است. منجی به تصویر کشیده شده در سینمای آخرالزمانی اغلب از دستاوردهای دانش بشری استفاده اغراق‌آمیز می‌کند. در این نگاه، اگر معجزه‌ای توسط منجی حادث شود، تحت تأثیر دانش و فناوری صورت گرفته است. «مردآهنی» نمونه‌ای از منجی با رویکرد افراطی به دانش انسانی است که نجات‌نهایی توسط فردی دانشمند با سلطه صرف بر ابزار پیشرفته و به دور از بحث‌های متافیزیکی صورت می‌گیرد. در فیلم «من افسانه هستم» نیز دانش پزشکی و تلاش‌های مداوم انسانی خردورز است که سبب چشم‌انداز نجات مردم می‌شود (ستاری، ۱۳۹۵، ص ۲۷). بدین معنا که در این عصر مفاهیمی مانند معجزه، امور مقدس، پیامبر و منجی از اعتبار افتاده‌اند و به جای آنها علم، تکنولوژی، دانش ابزاری و تجربی و دانشمندان هستند که می‌توانند نقش منجی مردم جهان را ایفا کنند.

ب) در سه فیلم پیش‌گفته، از منجی جهان، تقدس‌زدایی شده و نماد یک انسان سکولار می‌باشد.

۲. در تحریف دیگر، بعد شخصیت و هویت انسانی منجی مورد تردید قرار می‌گیرد و به‌صورت یک حیوان در آخرالزمان نشان داده می‌شود؛ یعنی حتماً نباید منجی انسان باشد. یک حیوان هم می‌تواند از عهده نجات جهان برآید؛ مانند فیلم «افسانه نارنیا» محصول ۲۰۰۵ که در آن شیری به نام «اسلان» نقش منجی را برعهده می‌گیرد. در فیلم «سیاره میمون‌ها» نیز میمونی به نام «سایموس» با تیپ آمریکایی و

چشم‌اندازی آبی که کراوات دارد، منجی می‌شود.

۳. در مرحله آخر که تمرکز اصلی رسانه‌های هالیوودی بر این مرحله است، ایجاد تفکر منجی‌ستیزی می‌باشد که افزون‌تر تحریف، تخریب موعود نیز نشانه گرفته می‌شود و باعث ترویج حس ناامیدی در ذهن مخاطب شده و مردم را از منجی و موعود می‌ترسانند که در ادامه این متن فیلم‌هایی که با این رویکرد ساخته شده‌اند، به‌طورکامل، بررسی می‌شوند.

۶. بررسی فیلم‌های هالیوودی با تفکر منجی‌ستیزی

۱-۶. کنستانتین

«کنستانتین (constantine)»، یک فیلم آمریکایی به سبک فراطبیعی و ترسناک محصول سال ۲۰۰۵ به کارگردانی فرانسیس لارنس است که نخستین تجربه کارگردانی اوست. در فیلم اسم پسر شیطان «مأمون یا مأمون» است. در ادبیات غرب به حضرت مهدی علیه السلام، مأمون می‌گویند و این کنایه از این است که مأمونی که می‌خواهد بیاید همان مهدی موعود است. در عین حال، در ادبیات غرب مأمون نام یکی از شیاطین است که با بررسی آن و ظهورش در فیلم می‌توان به دجال رسید؛ یعنی مأمون یا مأمون، یا مهدی موعود است یا دجال آخرالزمان. اما در فیلم تمایز خاصی بین این دو دیده نمی‌شود. مأمون فردی است که دو بار خودکشی کرده و به قدری سیگار می‌کشد که سرطان ریه دارد که باعث تحریف شخصیت منجی در ذهن مخاطب می‌شود. نکته قابل توجه در این فیلم بیان این جمله است: «مأمون فقط با کمک خود خدا می‌تواند به روی زمین برگردد». این جمله بیان‌کننده این مسئله است که خود خدا هم در احیای دجال آخرالزمان نقش دارد و نسبت به سرنوشت انسان بی‌تفاوت است. به‌دیگرسخن، حتی می‌توان افزون‌تر نگاه منجی‌ستیزی در این فیلم به خداستیزی نیز رسید.

۲-۶. تلماسه

«دون یا تلماسه» محصول ۲۰۲۱، فیلمی حماسی و علمی - تخیلی به کارگردانی فیلم‌ساز صاحب‌سبک و برجسته کانادایی، دنی ویلنوو، است که براساس رمان محبوب سال ۱۹۶۵ فرانک هربرت به همین نام ساخته شده است. فیلمی عظیم که اکران جهانی‌اش به دلیل شیوع کرونا بارها به تأخیر افتاد و حالا هم پس از وقفه‌ای بیش از یک سال، با بودجه ۱۶۵ میلیون دلاری‌اش بیش از ۲۲۰ میلیون در گیشه فروخته شده است؛ رقمی که در صورت عادی بودن شرایط به مراتب بیش از این بود. گفتنی است فیلم «Dune» یا «تلماسه» در حال حاضر با آرای بیش از ۲۱۹ هزار کاربر، در رتبه ۱۲۸ از فهرست ۲۵۰ اثر برتر تاریخ سینما به انتخاب کاربران IMDB قرار دارد.

این فیلم به‌صورت آشکار با هدف تخریب موعود بر روی صحنه سینما رفت. در فیلم تلماسه گروهی به نام «فریمن‌ها» هستند که ویژگی‌های مسلمانان را دارند. یعنی بانوان آنها حجاب کامل داشته، دعا خواندن آنها به زبان عربی و مانند قرائت قرآن است. مردان بادیه‌نشین و لباس‌های اعراب را به تن دارند. چهره‌های آنها خشن و همیشه خنجر به دست هستند. این گروه به دنبال منجی به اسم مهدی یا لسان‌الغیب هستند. (در این فیلم به‌صورت کاملاً آشکار از نام حضرت مهدی (عج) استفاده می‌شود). این منجی حاصل روابط نامشروع بوده و سپاهیان او پرچم سبز دارند. نکته اصلی ماجرا در این فیلم اینجاست که در مکاشفات یوحنا، عهد عتیق فصل ۱۳ آمده است: «دو هیولا برای یاری ضد مسیح ظهور خواهد کرد که یکی از دل دریا و دیگری از دل زمین بیرون می‌آید» (همان دجال).

در سکانس آخر هیولایی از دل زمین بیرون آمده و منجی که مهدی نامیده می‌شود، خود را بر روی آن هیولای می‌بیند که آن حیوان را رام کرده است. در این قسمت ماهیت اصلی منجی مهدی، دجال و ضد مسیح معرفی می‌شود. گفته می‌شود که قسمت بعدی فیلم «تلماسه» در حال ساخت است. برخی تحلیل‌ها نشان‌دهنده این است که در قسمت‌های بعد، این منجی، که در قسمت اول به‌ظاهر شخصیت مثبتی دارد، هویت واقعی و دجال‌گونه خود را در قسمت‌های بعد نشان می‌دهد؛ یعنی اگر هم منجی برای نجات دنیا بیاید، شاید در وهله نخست اقدامات مثبتی انجام دهد، اما سرانجام تبدیل به موجودی شرور می‌شود که نابودی و کشتار را به همراه می‌آورد.

۶-۳. لژیون

فیلم سینمایی لشکر «Legion» محصول ۲۰۱۰ آمریکا به کارگردانی اسکات استوارت است. و فیلم‌نامه آن توسط «پترشینک» و «اسکات استوارت» نوشته شده است. این فیلم فراتر از داستان هیجان‌انگیز و به‌ظاهر تخیلی خود سعی در تلقین مفاهیمی خطرناک به بیننده دارد. داستان در مورد به دنیا آمدن کودکی است که تولد این کودک از طریق رابطه‌ای نامشروع بوده و مادرش او را حمل می‌کند تا زمان وضع حمل که دقیقاً مصادف با ولادت حضرت عیسی (علیه السلام) و آغاز سال نو میلادی است.

مادری که منجی را باردار است و پدر بچه‌اش نیز مشخص نیست، تصویرسازی و قیحانه سینمای تحت تسلط یهود از مریم مقدس (علیها السلام) است که در این فیلم آن قدر غرق در ظلمات و گمراهی است که حتی حاضر نیست در آینده بچه‌اش را نگه دارد. فاحشه‌ای که هیچ شباهتی به مقام والای این بانوی پاک‌دامن ندارد. اما افکار پلید یهودی این‌گونه ایشان را به نمایش می‌گذارد. بچه ۸ ماهه در ایام تولد (در ابتدای فیلم تاریخ ۲۳ دسامبر دیده می‌شود؛ یعنی یک هفته تا کریسمس) حضرت مسیح (علیه السلام) در غرب آمریکا به دنیا می‌آید. قبل از واقعه در شکم مادر بی‌قراری می‌کند و چارلی (مادر منجی) می‌گوید: «انگار چیزی می‌داند که لگد می‌زند». تسخیرشدگان از صدای گریه او رنج می‌برند. همه این نکات نشان می‌دهد که او فرزند خاصی است.

حواریون و محافظان این کودک مایکل (فرشته متمدن)، چارلی (مادر بدکاره)، جیب (فرد ترسو ولی فداکار که در طی فیلم پالایش روحی می‌شود)، پرسبی (فرد مذهبی او انجلیست)، باب (فرد بی‌ایمان و شکست‌خورده در زندگی) و آدری (دختری با مشکل‌های حاد خانوادگی و اخلاقی) هستند. چنین رویکرد سخیف نسبت به منجی در تمام ادیان الهی مردود بوده و سعی در مخدوش کردن چهره منجی واقعی دارد. این فیلم نه تنها رویکرد منجی‌ستیزانه دارد، بلکه فرشتگان مقرب درگاه خداوند مانند میکائیل و جبرئیل را نیز دارای شخصیتی مخرب دانسته و بد جلوه می‌دهد. همچنین، فیلم با جمله‌ای از زبور حضرت داوود (علیه السلام) آغاز می‌شود: «بیایید فرزندان به من گوش کنید. به شما ترس از خدا را یاد می‌دهم». و بنابر این نوشته در سراسر این فیلم خداوند کسی معرفی می‌شود که خواهان نابودی بشر و دشمن انسان است. حتی این خدای یادشده قصد عذاب انسان را دارد؛ اما میکائیل (فرشته خداوند) در همان ابتدای فیلم از دستور خدا سرپیچی می‌کند و با صورت خونی از عرش به زمین می‌افتد. بال‌هایش را با چاقو می‌برد و با این کار خود را از بندگی خدا خارج می‌کند و حلقه دور گردنش به نشانه بیرون آمدن از بندگی روی زمین می‌افتد و تا انتهای فیلم مثل انسان‌ها برای بقای نسل انسان در برابر خداوند مبارزه می‌کند. این فیلم با نمایش این صحنه‌ها به‌طور کامل مفهوم اومانستی و آزادی انسان از خدا را بیان می‌کند.

۶-۴. تبدیل‌شوندگان

«Transformers» مجموعه‌ای از فیلم‌های اکشن علمی - تخیلی است که ساخت آن در دهه ۱۹۸۰ میلادی آغاز شده است. «تبدیل‌شوندگان» یکی از پر فروش‌ترین مجموعه فیلم‌های اکشن و علمی تخیلی در هالیوود است که تاکنون نزدیک به ۵ میلیارد دلار در سراسر جهان فروخته است. این فیلم که شامل هفت قسمت است، یکی از فیلم‌هایی بوده که بیانگر ترویج تفکر موعودستیزی است. در تمامی قسمت‌ها، یک طرف ماجرای فیلم در خاورمیانه است؛ به‌طوری‌که در تبدیل‌شوندگان ۱، فیلم با حمله به پایگاه نظامی آمریکا در کشور قطر شروع می‌شود. در سری دوم فیلم، با کشور اردن و مصر روبه‌رو هستیم و در قسمت سوم نیز شاهد حمله ربات‌ها به تأسیسات هسته‌ای ایران می‌باشیم.

در قسمت دوم فیلم «تبدیل‌شوندگان»، یک سری ربات‌های خبیث و شیطانی در جنگی شکست خورده و برای جبران این شکست آماده انتقام می‌شوند. سپس این ربات‌ها به زمین آمده در حالی که مکرراً می‌گویند: «زمان ورود رهبر ما فرا رسیده» و «او دوباره قیام می‌کند»، در این حین منجی ربات‌ها شخصی به اسم «فالن» با ربات‌ها ارتباط گرفته و بعد از اعلام موجودیت جهان را تهدید به نابودی می‌کند. نکته قابل توجه اینجاست که هر کسی با زبان مادری خویش متوجه صحبت‌های «فالن» می‌شود. او به جهانیان می‌گوید: «ما تا الان در خفا بین شما زندگی می‌کردیم؛ اما از این به بعد دیگر زندگی مخفیانه نداریم و عمداً شهرها را نابود می‌کنیم».

فالن که رهبر ربات‌های خبیث بوده از انسان متنفر است و می‌خواهد نسل انسان را منقرض کند. او یازده برادر داشت که همه کشته شده

و فقط او مانده که بعد از یک غیبت طولانی برای انتقام و خون‌خواهی برادرانش آمده است. نشانه‌هایی که در این فیلم از فالن نشان داده می‌شود، برگرفته از عقاید و احادیث شیعه درباره موعود است که در ادامه توضیح داده می‌شود.

شیعه معتقد است: امامان (علیهم‌السلام) براساس علم لدنی قادر به صحبت به هر زبانی هستند. بررسی سیره اهل بیت (علیهم‌السلام) نیز این موضوع را به خوبی نشان می‌دهد؛ برای نمونه، محاجه امام رضا (علیه‌السلام) با سران علمای مختلف و مذاهب مختلف.^۱

در قسمتی از دعای ندبه در اشاره به این مسئولیت امام «منتقم خون حسین (علیه‌السلام)» می‌خوانیم: «أَيُّنَ الظَّالِمُ بِدُخُولِ الْأَنْبِيَاءِ وَ أُنْبَاءِ الْأَنْبِيَاءِ؟ أَيُّنَ الظَّالِمُ بِدَمِ الْمَقْتُولِ بِكَوْبَلَاءٍ؛ کجاست آن منتقمی که خون به ناحق ریخته و پایمال شده پیامبران و فرزندان آنها را طلب کند. کجاست آنکه از خون شهید کربلا انتقام گیرد. در این فیلم نیز منجی برای انتقام یازده برادر کشته شده‌اش می‌آید.

در قسمت سوم «تبدیل شوندگان» توهین به کشور ایران، نصب پرچم ایران به صورت وارونه و حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران به علت غیرقانونی بودن نشان داده می‌شود و در قسمت پنجم، اتحاد ربات و انسان‌ها را برای جنگ با خدا بر روی صحنه می‌آورد که به علت خارج شدن از بحث مورد نظر تنها به بیان آن اکتفا می‌شود. اما ناجی واقعی جهان در برابر فالن و ربات‌های خبیث، دولت آمریکا است که بشریت را نجات می‌دهد.

۵-۶. مردان ایکس

فیلم «مردان ایکس» (آخرالزمان)، به کارگردانی «برایانسنیگر» و در ژانر اکشن، ماجراجویی و علمی - تخیلی در سال ۲۰۱۶ به روی پرده سینما رفت. گفتمنی است ساخت این فیلم در سیزده قسمت انجام شده که قسمت اول فیلم در سال ۲۰۰۰ و قسمت آخر آن در سال ۲۰۲۰ اکران شده است؛ البته صحبت‌هایی مبتنی بر ساخت قسمت جدید فیلم مردان ایکس به گوش می‌رسد. در قسمت نهم آن یعنی، مردان ایکس (آخرالزمان) جلوه‌هایی از ظهور منجی دیده می‌شود که قابل تحلیل و بررسی است.

این فیلم روایتگر یک موجود خداگونه باستانی با نام عربی «إن صباح النور» است که می‌خواهد در مصر باستان با تغییر جسم خود، شبیه جسم دیگری، جاودانه و نامیرا شود. إن صباح النور همچنین خدای خورشید یا رعد در اساطیر مصری است که پرستش می‌شود و در مراسمی که قرار است به جاودانگی او بینجامد به دست مخالفینش مورد هجوم قرار می‌گیرد و نتیجه درگیری ابتدای فیلم، دفن شدن إن صباح النور در زیر آوار است (اشاره به غیبت). اما این فرد شرور در یکی از پلان‌های «Apocalypse»، پس از سال‌ها مدفون بودن در زیر آوار، در اثر اتفاقی بیدار شده و از آنجا خارج می‌شود. خروج وی، با زلزله‌ای مهیب همراه شده که از قضا همه مردم جهان در نقاط مختلف (مصر، برلین، مجارستان، نیویورک و...) آن را به وضوح درک می‌کنند. نظیر این رویداد به وضوح در روایات مربوط به نشانه‌های ظهور حضرت ولی عصر (علیه‌السلام) هم دیده می‌شود. امام صادق (علیه‌السلام) در این باره می‌فرماید: «از نشانه‌های قیام آن حضرت این است که در سالی پر از زلزله و سرما اتفاق می‌افتد» (الساده، ۱۳۹۷، ص ۶۴).

زمان ظهور، فرد شرور را می‌بینیم که از سردابی خارج شده و در حالی وارد دنیا می‌شود که عبا و شال سبزی بر دوش دارد و می‌خواهد دنیا را نابود کند همچنین، ملاحظه می‌شود که با یک اشاره سر افراد را می‌برد و با هدف تخریب چهره منجی، إن صباح النور در برخورد با دشمنانش اقدام به گردن زدن آنها می‌کند. وی ابتدا در زمان حضور در مصر، شخصاً گردن سه نفر را از تن جدا می‌کند و در ادامه از یکی از مریدانش به نام سایلاک^۲ می‌خواهد که دشمنش را گردن بزند. از ویژگی‌های دیگر این منجی شرور از کار افتادن سلاح‌ها، به‌ویژه سلاح اتمی است! او در یک اقدام غافلگیرکننده، سوئیچ شلیک همه سلاح‌های اتمی در سراسر جهان را فعال کرده و آنها را به تهدیدی علیه دارندگانشان (ابر قدرت‌ها) تبدیل می‌کند. فرد منجی در اواسط فیلم ندایی را از طریق به سرتاسر جهان می‌فرستد که به مانند ندای آسمانی که همه مردم در هر جایی و با هر زبانی آن را می‌شنوند. این اتفاق مسئله‌ای است که در روایات اسلامی از آن به‌عنوان «صیحه» یا ندای آسمانی یاد می‌شود که در هنگام ظهور امام زمان (علیه‌السلام) به وقوع خواهد پیوست.

۱. برای آگاهی بیشتر درباره جریان محاجه امام رضا (علیه‌السلام) به بحار الانوار، جلد ۴۹، ص ۱۷۵ مراجعه کنید.

اما انتخاب کشور مصر نیز به‌عنوان مکانی برای منجی‌اتفاقی نبوده و براساس روایات شیعه می‌باشد. روایات ظهور، حاکی از آن است که حضرت ولی عصر علیه السلام پس از ظهور، وارد مصر خواهند شد و برای مردم آن دیار سخن خواهند گفت. در جلد پنجاه و سوم بحارالانوار نقل شده که امیرمؤمنان علیه السلام در خطبه‌ای در باب حوادث آخرالزمان فرمودند: «ثُمَّ يَسِيرُ إِلَى مِصْرَ فَيَصْعَدُ مِنْبَرَهُ فَيَخُطُبُ النَّاسَ؛ سپس (مهدی و یارانش) به سوی مصر رهسپار می‌شوند و حضرت از منبر آنجا بالا می‌رود و مردم را مخاطب قرار می‌دهد و برایشان سخن می‌گوید». حتی نام «ان صباح النور» نیز قرابتی با یکی از القاب حضرت علیه السلام دارد؛ زیرا در زیارت امام زمان در روز جمعه می‌خوانیم: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نُورَ اللَّهِ الَّذِي يَهْتَدِي بِهِ الْمُهْتَدُونَ وَيُفْرَجُ بِهِ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ؛ سلام بر تو ای نور خدا که ره‌جویان به آن نور ره می‌یابند و به آن نور از مؤمنان اندوه و غم زدوده می‌شود. می‌توان بین نور خدا، ره‌جویان به نور و صباح النور قرابت‌هایی احساس کرد». فیلم به‌گونه‌ای ساخته شده که همه بینندگان منتظر نابودی «ان صباح النور» هستند. بنابراین، در آخر نیز انسان‌ها و موجودات جهش‌یافته که ابتدا با یکدیگر دشمن بوده‌اند در برابر «ان صباح النور» متحد شده و با کمک هم با این فرد شرور می‌جنگند تا او را نابود کنند.

۶-۶. لیگ عدالت ۲۰۲۱

فیلم جدید زک اسنایدر با نام «لیگ عدالت (۲۰۲۱)»، یک چهره منفی و شیطانی از امام مهدی علیه السلام به جهان معرفی می‌کند. در این فیلم که نبرد دو گروه خیر و شر را نشان می‌دهد، شخصیتی شیطانی به نام «استپولف» به‌عنوان منجی برای رهبری گروه شر می‌آید. این فرد که با ظاهری وحشتناک و منفی نشان داده شده از کنار مکعبی مانند کعبه بعد از هزارسال غیبت ظهور کرده و برای فتح زمین می‌آید. رهبر گروه خیر نیز این جمله را ابتدای فیلم می‌گوید: «شیطان هیچ‌گاه به خواب نمی‌رود؛ بلکه منتظر می‌شود». که منظور از شیطان همان «استپولف» یعنی منجی می‌باشد.

هنگامی که منجی شرور ظهور می‌کند رو به مکعب کعبه‌مانند، سجده کرده و سپس اعلام می‌کند که تاریکی عظیم شروع شده و یارانش را فرامی‌خواند. یارانی که به‌صورت موجودات عجیب و وحشتناک دور منجی را می‌گیرند. گفتنی است که جمع شدن یاران منجی بعد از ظهورش، نیز در احادیث شیعه آمده است. در تفسیر برهان ذیل آیه ۱۴۸ سوره بقره، حدیثی از امام صادق علیه السلام بیان شده که می‌فرماید: «هنگامی که به امام علیه السلام اجازه قیام داده شود، خداوند عزوجل را به نام عبرانی اش می‌خواند و پس خدا برای او ۳۱۳ یار برگزیده و آنها را مانند پاره‌ای ابر پاییزی جمع می‌کند. ایشان یاران محکم و استوارند. برخی از آنان از بستر خود ناپدید شده و در مکه صبح می‌کنند». اما نکته عجیب ماجرا این است که با وجود شخصیت‌های مهم و معروف در این فیلم فردی به اسم «سایبرگ» که تک چشم است، جهان را از وجود «استپولف» پاک می‌کند.

۶-۷. جاودانگان

فیلم «جاودانگان Eternals» محصول کشور آمریکا به کارگردانی «کلوئی ژائو» در سال ۲۰۲۱ ساخته شده است. در این فیلم هالیوودی که توسط فراماسون‌ها تهیه شده نام حضرت مهدی علیه السلام به‌عنوان یک نوع مرض و جنون به کار می‌رود. و ظهور امام مهدی علیه السلام را برابر با نابودی کل زمین معرفی می‌کند. در نهایت با به قتل رساندن منجی و جلوگیری از ظهور، مردم جهان را از نابودی نجات می‌دهند. داستان این فیلم درباره فردی به نام «تنا» است که با اسم رمز مهدی دچار جنون شده و به دوستانش نیز حمله می‌کند و اسم بیماری جنون او را «مهدویری» می‌گذارند. در این فیلم نیز از زمین‌لرزه به عنوان نماد ظهور یاد می‌شود. و حتی برخی از مسائل محیطی مانند گرم شدن زمین را هم پدیده‌ای به‌عنوان نشانه ظهور تلقی می‌کنند که اشاره به حدیث امام صادق علیه السلام دارد: «در آستانه ظهور قائم کيفر کوچک، قحطی، خشکسالی و گرانی قیمت‌هاست و کيفر بزرگ، شمشیر بران حضرت مهدی علیه السلام در آخرالزمان است». در قسمتی از فیلم بیان می‌شود که «هر دفعه تعدادی افراد برای هدف ظهور قربانی می‌شوند که این امر اشتباه است و باید جلوی آن گرفته شود». بنابراین، این فیلم هم به‌طور واضح نام حضرت مهدی علیه السلام را بیان می‌کند و ظهور را مساوی با نابودی جهان و بدبختی مردم می‌داند.

۸-۶. ماشیح

«مسیح» فیلمی هیجان‌انگیز، درام و معمایی است. این فیلم توسط «مایکلپترونی»، فیلم‌ساز استرالیایی کارگردانی شده است. در این فیلم نخستین بار است که منجی با چهره و ظاهر شرقی می‌باشد. منجی ابتدا از سوریه ظهور کرده و سپس به بیت‌المقدس و بعد از آن به کل جهان می‌رود. او ویژگی‌های خارق‌العاده‌ای مانند طی‌الارض و زنده کردن مردگان دارد و به مستضعفان جهان کمک می‌کند و رهبری آنان را برعهده دارد. مردم جهان چه غربی و چه شرقی شیفته او شده و به او علاقه دارند. نکته قابل توجه این است که اولین بار است که در این فیلم از لفظ امام برای منجی استفاده می‌شود. فیلم با این مضمون و چهره مثبت از منجی تمام شده و قرار است قسمت‌های بعدی آن ساخته شود. اما با توجه به چند نکته می‌توان پیش‌بینی کرد که در قسمت‌های بعد این منجی، دجال آخرالزمان معرفی می‌شود. آن نکات عبارتند از:

۱. به هیچ عنوان در فیلم‌های هالیوودی از منجی چهره مثبت نشان نمی‌دهند؛
  ۲. منجی هیچ‌گاه ظاهر شرقی نداشته و ناجی جهان در تمام فیلم‌های آخرالزمانی افراد با شاخصه‌های ظاهری غربی بوده است؛ اما در این فیلم شرقی است.
  ۳. در این فیلم نخستین بار از لفظ امام استفاده می‌شود.
  ۴. نام بازیگر نقش منجی در واقعیت فردی تونسی به اسم مهدی است.
  ۵. القا این مفهوم به ذهن مخاطب که حتی اگر منجی خوب باشد، نباید به آن اعتماد کرد؛ زیرا ممکن است همان دجال باشد و نقاب مهربانی و انسانیت بر چهره داشته باشد.
- پترونی، کارگردان، گفته است، می‌خواستم مردم با دیدن این سریال از خود بپرسند «اگر بشود» چه می‌شود؟! با این سؤال مردم را در مقابل اعتقادات خودشان قرار دهم.^۱

۹-۶. مرد پولادین

«مرد پولادین (Man of Steel)» یک فیلم ابرقهرمانی به کارگردانی «زک اسنایدر» و نویسندگی «دیویداس. گویر» می‌باشد که در سال ۲۰۱۳ به صورت جهانی اکران شد. داستان این فیلم در خصوص زندگی و سرگذشت «سوپرمن» از بدو تولد تا دوران حاضر است و نیز اتفاقاتی که در این بین او با آنها مواجه می‌شود.

در این فیلم ما شاهد آن هستیم که سوپرمن، یک دشمن بسیار بی‌رحم و جنگ طلب به نام ژنرال زاد دارد. ژنرال زاد یک رهبر نظامی است و دارای قدرت، سرعت، چابکی، استقامت، آسیب‌ناپذیری و پایداری بسیار گسترده و استقامت ابرانسانی است! و قادر به پرواز کردن! تنفس منجمدکننده! ایجاد پرتوی گرمایی از چشمان! و دید ماوراءطبیعی است و طول عمر بسیار زیاد! و غیب شدن! و...
ژنرال زاد که سالیان درازی در پی سوپرمن است، پس از یافتن سوپرمن در زمین، ابتدا او را از نیت خود مطلع می‌کند که تشکیل یک امپراتوری جدید بر روی زمین و کشتن انسان‌هاست، و از سوپرمن (که در این فیلم به عنوان منجی مسیحیت معرفی شده و روی این مسئله تأکید می‌شود) می‌خواهد که با او همکاری کند که سوپرمن با وی مخالفت می‌کند. و سپس با یکدیگر درگیر می‌شوند و ژنرال زاد با سفینه‌های فضایی خود به زمین حمله می‌کند و مشغول انهدام سیاره زمین و شهرها می‌شود و سوپرمن نیز با او درگیر می‌شود و... نکته حائز اهمیت در این فیلم در لحظه ورود ژنرال زاد به زمین است. وی که رهبر ارتش شورشیان و مجهز به سفینه‌های فضایی پیشرفته است، در بدو ورود خود به زمین یک پیام جهانی به مردم زمین می‌دهد که مردمان سراسر کره زمین صدا و تصویر او را مشاهده می‌کنند؛ به صورتی که ساکنان مناطق مختلف جهان به صورت هم‌زمان سخنان وی را به زبان مادری خویش می‌شنوند! و در این پیام خود را معرفی کرده و مردم جهان را تهدید می‌کند که اگر او را همراهی نکنند، دست به کشتار آنها خواهد زد!

با نهایت تأسف باید گفت: بر اثر غفلت و عدم توجیه مدیران فرهنگی صداوسیما و وزارت ارشاد، این فیلم ضد امام عصر علیه السلام هم مجوز پخش ویدیویی را پیدا کرده و همچنین بارها از شبکه‌های مختلف صداوسیما پخش شده است.

۶-۱۰. کتاب ایلائی

این فیلم که در سال ۲۰۱۰ و توسط «برادران هیوز» ساخته شده به تهیه‌کنندگی «جونل سیلور» است که فیلم‌های آخرالزمانی دیگری همچون «سه‌گانه ماتریکس» یا «تئوری توطئه» را در کارنامه خود دارد. این فیلم که از فیلم‌های پساآخرالزمانی محسوب می‌شود، زمانی را به تصویر می‌کشد که به واسطه واقعه‌ای عظیم، که در فیلم مشخص می‌شود جنگی جهانی بوده، زمین و لایه اوزون نابود می‌شود و به جز عده کمی در زمین باقی نمی‌مانند. داستان در مورد مردی به نام ایلائی است که نقش او را «دنزل واشنگتن» بر عهده دارد که از شرق به سمت غرب عالم در حرکت است و طبق آنچه در فیلم بیان می‌شود با خود کتابی دارد و مأموریت دارد که آن را به غرب (مکان صالحان) عالم برساند. در میانه راه، به شهری، که فساد و تباهی در آن موج می‌زند، وارد می‌شود که در آنجا فردی به نام «کارنگی» با بازی «گری اولدمن» حکمرانی می‌کند و اتفاقاً او هم به دنبال کتاب خاصی می‌گردد و در این میان متوجه می‌شود احتمالاً همان کتابی است که در دست ایلائی است و تلاش دارد به هر صورتی آن را به دست بیاورد. ما در انتهای فیلم می‌فهمیم این کتاب، کتاب مقدس مسیحیان (عهد جدید و قدیم) بوده است.

این فیلم از این لحاظ که برخلاف فیلم‌های دیگر آخرالزمانی و پساآخرالزمانی به موضوع مذهب و کارکردهای آن در ساخت جامعه آرمانی می‌پردازد، قابل تأمل و مثبت است؛ ولی نکاتی در فیلم هست که باید با دقت بیشتری به آنها نگریست. نخست آنکه، ویژگی‌هایی که در فیلم در ایلائی می‌بینی مشابهت بسیاری به ویژگی‌های منجی کتاب مقدس دارد. همچون داشتن کتاب مقدس، محافظت غیبی، روین‌تبی و نصیحت‌گری. از سوی دیگر، ویژگی‌های منفی کارنگی هم مشابه خصوصیات ضد مسیح در کتاب مقدس مسیحیان است؛ نکته دوم اینکه، همان‌گونه که گفتیم گروه صالحان و آرمان‌شهر را جایی در غرب و آمریکا معرفی می‌کند.

نکته سوم، که شاید مهم‌ترین نکته باشد، نگاه نجات‌بخشی به کتاب مقدس مسیحیان (ونه کتاب‌های ادیان دیگر) است؛ زیرا ما در انتهای فیلم می‌بینیم پس از انتشار کتاب مقدس، این کتاب به قفسه کتاب‌ها منتقل می‌شود و در میان تورات و قرآن قرار داده می‌شود که اولاً، جای‌گیری این کتاب همانند رکوردهای مسابقه هست که کتاب مسیحیان را در جایگاه اول قرار می‌دهد و ثانیاً، به ذهن مخاطب این‌طور القا می‌شود که کتب دیگر نتوانسته‌اند کار مهمی انجام دهند و با آمدن کتاب مقدس مسیحیان نجات صورت می‌گیرد.

به‌طور خلاصه، می‌توان گفت: «کاری از دست مسلمانان و منجی شیعیان بر نمی‌آید. منجی واقعی از مسیحیان و گروه صالحان، غربی‌ها هستند».

۷. جمع‌بندی و ارائه پیشنهادات

در جهان امروز، رسانه با رسالت انتقال اطلاعات و مبادله افکار و عقاید عمومی، نقش بزرگی را بر عهده دارد و این در حالی است که صهیونیسم جهانی، همگام با پیشرفت رسانه، از آن به نفع خود استفاده کرده و در خدمت اهداف خود درآورده است. یکی از موضوعات مهمی که یهودیان هزینه‌های بسیاری برای آن کرده‌اند، بحث منجی‌ستیزی است. صهیونیست‌ها از ابزار رسانه و صنعت هالیوود برای ترویج این تفکر بهره گرفته، و برای آن مبالغه‌نگفتی را صرف کرده‌اند؛ زیرا فرهنگ انتظار رابطه مستقیمی با امید و تلاش دارد. بنابراین، دشمن در این راه تمام تلاش خود را کرده تا بتواند انتظار و باور مردم را نسبت به منجی سست کند و نکته جالب و تأسف‌آور آن است که آنان از آیات و احادیث ما، شیعیان، درباره مهدی موعود استفاده بیشتری داشته و از آن برای تخریب منجی در فیلم‌هایشان استفاده می‌کنند. در حالی که ما فیلمی برای ترویج مهدویت نساخته‌ایم. بنابراین، ما نیز باید تلاش کنیم که با استفاده از صنعت رسانه، فیلم و آموزش و پرورش، فعالیت‌هایی را برای افزایش آگاهی نسل جوان نسبت به موضوع مهدویت انجام دهیم. برخی از راهکارها و پیشنهادات به شرح زیر است:

۱. جشنواره ساخت فیلم با موضوع مهدویت برگزار شود و از کارشناسان خارجی نیز برای حضور در آن دعوت به عمل آید.

۲. نشان دادن تحلیل‌های فیلم هالیوودی ضد مسیح در مدارس برای آگاهی دادن به نوجوانان.

۳. توجه به استفاده از نمادهای اسلامی و مهدوی که به صورت غیرمستقیم مفاهیم و معارف اسلامی را منتقل می‌کنند.
۴. ساخت فیلم‌های مهدویت متناسب با سنین مختلف مانند کودک، نوجوان، جوان.
۵. ساخت بازی‌های رایانه‌ای با هدف ترویج مهدویت.
۶. برگزاری مسابقات سالیانه تولید محتوای الکترونیک با موضوع مهدویت.
۷. اختصاص یافتن مقداری از بودجه سالیانه مجلس برای کار فرهنگی در حوزه مهدویت.

منابع

۱. آخوندی، مطهره (۱۳۹۱)، «استعاره‌های تصویری آخرالزمانی در سینمای هالیوود». فصلنامه علمی - پژوهشی مشرق موعود، ۶(۲۱): ۱۴۱-۱۵۷.
https://mashreqmag.sinaweb.net/article_127125.html
۲. بشیر، حسن و کاظم موذن (۱۴۰۲). پهلوی سوم آنچه ماهواره‌ها توصیف کردند. چاپ چهارم، تهران: انتشارات کانون اندیشه جوان.
۳. پورسید آقایی، زهراسادات (۱۴۰۰). «اثربخشی آموزش فرهنگ انتظار بر بهبود کیفیت زندگی، امید و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان در دوران کرونا». مشرق موعود، ۱۵، ش ۵۹، ۵۳-۶۶.
https://mashreqmag.sinaweb.net/article_143821.html
۴. ستاری سایبانقلی، حسن (۱۳۹۵). «منجی شهر در سینمای آخرالزمانی». فصلنامه مطالعات بین‌رشته‌ای رسانه فرهنگ، ۶(۱ و ۱): ۲۵-۴۴.
<https://civilica.com/doc/1177787/>
۵. ستاری، فاطمه؛ مقدادی، زهرا و سید رضی موسوی گیلانی (۱۳۹۵). «چیستی و چرایی منجی سکولار در سینمای آخرالزمانی». مشرق موعود، ش ۳۸، ۳۳۰-۳۴۸.
https://mashreqmag.sinaweb.net/article_126688.html
۶. غلامحسین نژاد، شهرزاد (۱۳۹۵). «رسانه اجتماعی». نشریه تازه‌های اطلاع‌رسانی و مهارت‌های اطلاع‌یابی، ۲۱، ۳۲-۲۷.
https://ejiss.um.ac.ir/article_40804.html
۷. فرج‌نژاد، محمدحسین (۱۳۹۶). دین، انیمیشن و سبک زندگی. چاپ دوم، قم: انتشارات کتاب جمکران.
۸. کهوند، محمد (۱۳۹۵). شبکه عنکبوتی: روش‌های جذب، نفوذ و تأثیرگذاری در فضای مجازی. چاپ دوم، قم: انتشارات ذکری.
۹. الساده، مجتبی (۱۳۹۷). شش ماه‌پایانی (تقویم حوادث شش ماهه پیش از ظهور). ترجمه محمود مطهری‌نیا، قم: انتشارات موعود عصر.
10. Akhondi, M. (2012). Apocalyptic Visual Metaphors in Hollywood Cinema. *Moshregh Mooud: A Scientific Research Quarterly*, 6(21), 141-157 [In persian].
11. Bashir, H., & Moazen, K. (2023). *The Third Pahlavi: What Satellites Depict*. 4th ed., Tehran: Kanun-e Andishe Javan Publications [In persian].
12. Poursid Aghaei, Z. S. (2021). The Effectiveness of Teaching the Culture of Waiting on Improving the Quality of Life, Hope, and Psychological Well-being of Students During the COVID-19 Pandemic. *Moshregh Mooud*, 15(59), 53-66 [In persian].
13. Satari Saybanqoli, H. (2016). The Savior City in Apocalyptic Cinema. *Interdisciplinary Studies of Media and Culture*, 6(1&11), 25-44 [In persian].
14. Satari, F., Moghaddasi, Z., & Mousavi Gilan, S. R. (2016). The Nature and Reason of the Secular Savior in Apocalyptic Cinema: *Moshregh Mooud*, 38, 330-348 [In persian].
15. Gholami-Hosseini Nejad, S. (2016). Social Media. *Tazahay-e Etelaat Resani va Maharathay-e Etelaati Yabi*, 21, 32-27 [In persian].
16. Farajnejad, M. H. (2017). *Religion, Animation, and Lifestyle*. 2nd ed., Qom: Ketab-e Jamkaran Publications [In persian].
17. Khahvand, M. (2016). *The Spider's Web: Methods of Attraction, Penetration, and Influence in Cyberspace*. 2nd ed., Qom: Zekri Publications [In persian].
18. Alsadeh, M. (2018). *The Final Six Months: A Calendar of Events in the Six Months Before the Reappearance*. Translated by Mahmoud Motahari-Nia. Qom: Mooud-e Asr Publications [In persian].